

Informatiebrief aan de Raad

055

Zaaknummer: Z/22/065478
Documentnummer: 300012
Datum: donderdag 12 mei 2022
Onderwerp: Generiek interbestuurlijk toezicht 2022
Bijlage(n): -

Geachte Raad,

Met deze informatiebrief willen we u informeren over de actuele stand van zaken en de aandachtspunten met betrekking tot het interbestuurlijk toezicht (IBT) van de provincie. Eerst zal worden stilgestaan bij wat het IBT inhoudt. Daarna zullen de aandachtspunten worden nagelopen en wordt aangegeven wat hier de vervolgstappen op zijn.

Interbestuurlijk toezicht (IBT)

In bijgevoegde brief van de provincie wordt op een duidelijke wijze uitgelegd wat het IBT inhoudt:

IBT is een wettelijke taak van de provincie; een taak die de provincie Zuid-Holland vanuit een partnerschap met de gemeenten uitvoert en waartoe wij met uw gemeente in 2021 de Bestuursovereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht 2022 zijn aangegaan. In deze bestuursovereenkomst is onder andere vastgelegd hoe provincie en gemeenten samenwerken om een goede uitvoering van de wettelijke medebewindstaken te bevorderen en welke uitgangspunten daarbij gelden. De bestuursovereenkomst sluit aan bij de actielijnen van het landelijke traject Agenda Toekomst van het Toezicht (ATT). Het IBT brengt verbeterpunten in kaart, waarover wij met uw gemeente in gesprek kunnen gaan. Zo willen wij samen met u werken aan een goede kwaliteit van het openbaar bestuur, ieder vanuit ons eigen rol. De uitwerking van het toezichtproces is vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2022.

Financieel toezicht is specifiek toezicht en maakt daarom geen onderdeel uit van dit generieke toezicht. Over het financiële toezicht wordt uw raad twee keer per jaar apart geïnformeerd.

Het generieke toezicht spitst zich toe op vijf gebieden:

1. Huisvesting vergunninghouders
2. Archief- en informatiebeheer
3. Monumentenzorg en archeologie
4. Omgevingsrecht
5. Ruimtelijke ordening

Stand van zaken Wassenaar

In onderstaande tabel is te zien hoe Wassenaar scoort op de 5 toezichtgebieden. Met de trede van de IBT-ladder wordt bedoeld welke acties er nodig zijn om van geel, oranje of rood naar groen te komen.

Toezichtgebied	Oordeel	Trede IBT-ladder
Huisvesting vergunninghouders	Groen	
Archief- en informatiebeheer	Geel	2 Informatie opvragen en valideren.
Monumentenzorg en archeologie	Groen	
Omgevingsrecht	Oranje	3a Afspraken maken – ambtelijk.
Ruimtelijke ordening	Groen	

Wassenaar scoort op drie van de vijf toezichtgebieden groen. Dat is een mooie uitkomst. Hieronder wordt stilgestaan bij archief- en informatiebeheer en bij omgevingsrecht: de twee gebieden waar niet groen is gescoord.

Archief- en informatiebeheer

Voor archief- en informatiebeheer wordt momenteel geel gescoord. Dit is geen groen, omdat het verslag van de gemeentearchivaris over 2020 niet bekend is bij de provincie. Ook is het hen niet bekend of dit al is behandeld door het college en is ingezien door de raad. De stukken over 2020 zijn opgesteld. Door een wisseling van de wacht zijn de stukken echter nog niet aangeboden aan het college en aan de raad. Momenteel wordt gewerkt aan de jaarstukken van 2021. Deze zullen samen met de jaarstukken van 2020 aan het college worden aangeboden en worden verstuurd aan uw raad. Ook de provincie zal daar dan van op de hoogte worden gebracht. Dit proces is naar alle waarschijnlijkheid voor de zomer afgerond.

Verder schrijft de provincie dat de gele score ook te maken heeft met de boodschap die de gemeente over 2020 heeft gegeven, namelijk dat we nog niet aan de archiefwettelijke taken voldeden. Dat is gerelateerd aan de invoering van het zaakgericht werken. Als gevolg van de ontvlechting van de Werkorganisatie Duivenvoorde (WODV), is de invoering uitgesteld naar de opbouw van de nieuwe organisatie van Wassenaar. Sinds 1 september 2021 is de WODV ontvlochten en sindsdien wordt hard gewerkt aan de opbouw en bestendiging van de nieuwe, eigen ambtelijke organisatie. Onderdeel hiervan is het zaakgericht werken. De capaciteit om dit goed in te voeren, is uitgebreid. Er is een (nieuwe) informatiemanager gestart en een tweede wordt geworven. Ook wordt de div-functie doorontwikkeld. Verder zijn er actieplannen ontwikkeld, wordt er gewerkt aan een dashboard en worden de (al dan niet) wettelijke service/doorlooptijden per zaaktype bekrachtigd en zowel in- als extern (kwaliteitshandvest) gecommuniceerd.

Omgevingsrecht

Wassenaar scoort momenteel oranje als het gaat om het omgevingsrecht. Dit heeft te maken met een aantal factoren:

- Het handhavingsuitvoeringsprogramma 2021 en het vergunningverleningsuitvoeringsprogramma 2021 zijn vastgesteld na 1 februari, welke termijn de provincie als indicator hanteert.
- De provincie ontbeert de informatie of het jaarevaluatierapportage 2020 is opgesteld en vastgesteld.
- Daarnaast heeft de provincie geen actueel uitvoeringsprogramma aangetroffen.

Hierover kan de volgende update worden gegeven. Voor 2019 en 2020 samen is een evaluatieverslag op- en vastgesteld. Deze is als bijlage bij Raadsinformatiebrief 64 gestuurd aan de gemeenteraad op 5 juli 2021. In februari 2021 is het VTH-beleidsplan vastgesteld. Normaliter wordt een termijn van vier jaar verbonden aan een VTH-beleidsplan. De verwachting is echter dat de uitgangspunten van dit plan niet voor de volledige gebruikelijke termijn van vier jaar houdbaar zullen zijn, in verband met de invoering van de Omgevingswet. Daarom is dit plan niet voorzien van een einddatum. De gemeente Wassenaar beschikt dus over een geldend beleidsplan. Er is echter geen sprake van een actueel uitvoeringsprogramma. Reden daarvoor is een combinatie van capaciteitsgebrek – mede als gevolg van de ontvlechting van de WODV en de coronacrisis – en de invoering van de Omgevingswet. De Omgevingswet vervangt de huidige wet- en regelgeving, waardoor er geen nieuw uitvoeringsplan meer is opgesteld. Nu de ingang van de Omgevingswet gepland staat voor 1 januari 2023 en er dan dus nieuwe wetgeving van kracht gaat, geldt opnieuw dit argument. Vóór de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2023 moeten een – aan de Omgevingswet en Wkb aangepaste - verordening, beleidsplan en uitvoeringsprogramma VTH aanwezig zijn. Het eerste is een raadsbevoegdheid, de anderen worden vastgesteld door het college vast, waarna de raad wordt geïnformeerd.

Voor het Omgevingsrecht is de gemeente Wassenaar geplaatst op trede 3 van de "IBT-ladder". Dat betekent dat er een ambtelijk gesprek wordt ingepland, om stil te staan bij aandachts- en verbeterpunten voor de komende periode. Deze worden vastgelegd in een actielijst met deadlines (verbeterplan). Vervolgens wordt het college gevraagd om dit verbeterplan bestuurlijk vast te stellen. Het verbeterplan wordt, in de vorm van een periodiek gesprek, gemonitord en meegenomen in de jaarlijkse toetsingsronde. Op basis van de hierboven beschreven stand van zaken, kan de provincie echter besluiten om ons op een lagere trede van de IBT-ladder te plaatsen. Het zou dan bijvoorbeeld gaan om trede 2 (geel): informatie opvragen en beoordelen.

Overwegingen

Naast een reactie op de aandachtspunten, hebben we de provincie ook een aantal overwegingen meegegeven voor in de toekomst.

De eerste betreft de huisvesting van vergunninghouders. Gezien de recente maatschappelijke ontwikkelingen, waarbij er een grote vraag is naar extra opvangplekken voor asielzoekers en vergunninghouders, stelt Wassenaar voor om dit als (tijdelijke) extra indicator mee te nemen in het toezicht. Wassenaar vangt al sinds 2007 jaarlijks vergunninghouders en/of asielzoekers op in Duinrell. Dit jaar gaat het zelfs om 930 asielzoekers. Op een gemeente met een inwonertal van ruim 26.000 is dit een aanzienlijk aantal. De verantwoordelijkheid die wij als gemeente hierin nemen, wordt echter niet meegewogen in het oordeel van de provincie. Deze opvang draagt in belangrijke mate bij aan de opgave waar we als provincie voor staan. We vragen daarom om niet alleen de huisvesting mee te wegen in de toetsing, maar ook de inspanningen die gemeenten nemen voor tijdelijke opvang van asielzoekers.

Wat het toezichtgebied "Omgevingsrecht" betreft, wordt met de indicatoren rekening gehouden met de invoering van de Omgevingswet. De Omgevingswet gaat ook een belangrijke rol spelen voor het cultureel erfgoed. Daarom raden we aan om bij de indicatoren voor "Monumentenzorg en archeologie" ook een inhoudelijke koppeling te maken met de Omgevingswet.

Tot slot hebben we van de gelegenheid gebruik gemaakt om stil te staan bij een aantal specifieke punten waar in onze gemeente extra aandacht naar uit gaat. Wassenaar biedt de omliggende regio en de provincie veel groen en natuur: ruimte om te ademen. We hebben de grootste biodiversiteit van Nederland en ontvangen jaarlijks ruim een miljoen unieke bezoekers in Meijendel. Daarnaast biedt Wassenaar een hoogwaardig woonklimaat en huisvesten we veel internationals. Uit het onderzoek van weekblad Elsevier en bureau Louter komen we al jaren uit de bus als beste woongemeente van Zuid-Holland. Hiermee dragen we bij het aan het economisch vestigingsklimaat van onze regio. We benadrukken deze kenmerken van onze gemeente, zodat de beoordeling van de indicatoren geplaatst kan worden in de bredere context waaraan onze gemeente een belangrijke bijdrage levert.

Tot slot

De provincie is gevraagd om de gegevens in het IBT-dashboard aan te passen en wijzigingen door te voeren in de twee toezichtgebieden waar we nu geen groen scoren. Uiteraard zult u op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

T.N. Kramer,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.